

Kjøpmannssønnen fra Elverum som etterforsket Quisling

— Det er en godt bevart hemmelighet for de fleste at Lillehammers senere politimester Simon Østmoe var sjefetterforsker i landsviksaken mot Vidkun Quisling. Østmoe var allerede da en høyr ansett politijurist og var opptatt av å gi Quisling en korrekt behandling, sier Oddvar Rakeng som har skrevet bok om Østmoe. Simon Østmoe var sønn av handelsmann Peder Østmoe og vokste opp i Elverum.

AV
KRISTIAN HOSAR

Lillehammers mangeårige politimester Simon Østmoe (1901-1994) ble spesialhentet til den vanskelige Quisling-etterforskningen i 1945. Boken som er gitt ut av Thorsud a.s. Lokalhistorisk Forlag i Lillehammer, ble presentert onsdag.

Stor faglig utfordring

Østmoe fikk ansvaret for å frembringe grunnlagsmaterialet i den verdenskjente straffesaken. Han fikk oppdraget av Riksadvokaten, den største faglige utfordring en norsk politijurist kunne få, sier Rakeng. Rakeng har sporet opp mye stoff om Østmoes liv og virke. Leserne blir tatt med til Østmoes barndomstrakter, skogdistriktene i Østerdalen, og videre til karrieren i Bergen, Hamar, Oslo og Lillehammer.

Østmoe var fra Elverum, sønn av Peder Østmoe, en av de største kjøpmenn på det indre Østland. Han ble cand. jur. i 1924, og var 44 år da han ble utnevnt til politiinspektør og fikk det krevende jobben i Quisling-saken. Østmoe var politimester i Lillehammer fra 1946 til 1970.

Han ble oppfordret til å søke embetet som politimester i Oslo, men ville ikke flytte fra Lillehammer, fortalte Rakeng på pressekonferansen.

Svarte ikke Dahl

— Det er egentlig merkelig at historien om Østmoe ikke er skrevet før. Quisling-saken fikk jo en verdensspennende oppmerksomhet. Men politimester Østmoe levde stille, han var mer opptatt av nåtiden og fremtiden enn av fortiden, sier Rakeng. Han ønsket ikke offentlig oppmerk-

somhet og avsto også å svare på spørsmål fra professor Hans Fredrik Dahl i forbindelse med hans Quisling-biografi.

Til en av sine personlige venner fortalte Østmoe senere om henvendelsen fra professoren og gav samtidig uttrykk for at han ikke hadde full tiltro til Dahls dømmekraft. Østmoe hadde lest ham og kommet til at han var for rask og selvsikker, heter det i Rakengs bok.

Opptatt av nåtiden

Politimester Einar Henriksen var til stede på pressekonferansen og bekrefter inntrykket av Østmoe som en beskjeden mann.

— Østmoe var alltid opptatt av hvordan politiet driver nå. Han var samtidorientert, sa Henriksen, som var meget glad for at biografien nå er kommet.

Henriksen hadde god kontakt med sin pensjonerte forgjenger og fortalte at Østmoe i alle år holdt forbindelsen med mange tjenestemenn ved kammeret.

I boken er det intervju med Marie Borge, sekretæren som var med under alle avhørene av Quisling. Rakeng forteller at han har fått mye hjelp og støtte fra Simon Østmoes familie. Grafisk designer Magnus Rakeng har stått for omslaget. Boken er støttet av Oppland fylkeskommune og justisdepartementet.

UNG POLITIMANN: Simon Østmoe fotografert som ung politimann i mellomkrigstiden. preger bokas omslag.